

Téma: **A Nemzeti Fejlesztési
Kormánybizottság számára
készített, a következő Európai
Unió költségvetési időszak
stratégiai és tervezési
feladatairól szóló jelentés
véleményezése**

Időszak:

Dátum:

2012. október

2012. október 2.

SZÁZADVÉG
ALAPÍTVÁNY

SZÁZADVÉG
GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

STRATEGOPOLIS
KÖMPÖLTASZTER, TÁRSADALOM- ÉS STRATÉGIAI ELEMZŐ KFT.

Az anyag az NFM_SZERZ/378/1 (2012) számú
szerződés teljesítésére készült.

Összefoglaló vélemény – kezelési javaslat

A Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) tárgyi előterjesztése a 2014-2020-as tervezési és programozási előkészítési feladatok jelenlegi helyzetét és javasolt ütemezési és felelősségi rendjét kívánja bemutatni a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság (NFK) részére.

I. A tervezet pozitívumai:

Tartalmi szempontból a **dokumentum csomag több dimenzióban pozitív tartalommal és üzenettel bír**, melyek közül a **legfontosabbak a következők**:

1. megfelelő koordinációban **mielőbb szükség van az EU forrásokhoz közvetlenül kapcsolódó operatív tervezés elindítására**; ezen belül a támogatások felhasználásának keretét adó, az Európai Uniónak benyújtandó stratégiai dokumentum, a Partnerségi Megállapodás, valamint a program dokumentumok előkészítésére és a felkészülés egyéb folyamatainak megindítására;
2. az tervezés és programozás **szerepeinek és dokumentum rendjének véglegesítése szükséges az egyes szakpolitikák, valamint a helyi és megyei önkormányzatok szintjén egyaránt**;
3. az egyes program dokumentumok kidolgozása mellett **kiemelten szükséges a keresleti oldali felkészülés, illetve a kereslet-kínálat előzetes illesztése** – a kiemelt (nagy) programok és projektek előzetes és összehangolt előkészítése.

I. A tervezet negatívumai:

A dokumentum-csomag – a hazai és nemzetközi tapasztalatok alapján egyértelműen alátámaszthatóan – **több, nemzetgazdaságilag nem optimális, ill. meg nem alapozott, továbbá egyes, már megszületett Kormánybizottsági döntéssel összhangban nem lévő megállapítást is tesz**.

Fentiekkel összhangban a **legfontosabbak kritikai megjegyzések következők**:

1. a 1254/2012-es Korm. határozat szerint az „OFTK ütemezése” 2012. november 30-i véghatáridős. **Jelen tervezet már ettől több hónappal elcsúszott ütemezést mutat be, de nem szól arról, hogy miért csúszott meg a tervezési folyamat**;
2. mivel az OGY kell, hogy elfogadja az OFK-t OTK-t, az legkorábban 2013. január – februárra várható, amikor már a legtöbb programdokumentum-tervezet is kész kell, hogy legyen, azaz **tárgyi dokumentum keretstratégiai jellegű kezelése** – az NGM NTH eddigi csúszása okán – **érdemben nem megvalósítható**;
3. a tervezetben bemutatott **2014-2020-as intézményrendszeri koncepció** a 2004-2006-os végrehajtási időszakhoz hasonló módon az egyes tárcákhoz helyezné el az Irányító hatóságokat (IH), ami **egy, a jelenleginél is rosszabb hatékonyságú és eredményességű, központilag érdemben nem koordinálható és irányítható modellt hívná újra életre**, amely további anomáliákkal is terhelt (pl.: a tervezet szerint a saját ágazati IH-val is rendelkező NGM lenne egy átfogó koordinációs központ is, stb.);
4. **a projekt- és program-előkészítési koordinációt egy ágazathoz (NGM) telepíti le, és nem egy központi, ágazat-független szereplőhöz, aminek nincs sem érdemi**

előzménye, sem szakmailag alátámasztható indoka, s **szembemegy az NFK kapcsolódó döntéseivel is;**

5. a tervezet a programok forráskeretének 2/3-át a gazdaságfejlesztésre kívánja fordítani, ami **nem veszi figyelembe sem az eddig megismert uniós determinációkat, sem a Kormánybizottság által korábban előzetesen elfogadott indikatív allokációt;**
6. a korábbi tapasztalatok és döntések alapján **nem támogatandó a területi szereplők olyan, az anyagban megjelenített, dedikált forráskerethez juttatása, amelyek felhasználása egyértelműen az ő joguk és „felelősségük”.** A források felhasználásának (a teljes abszorpciónak) a felelőssége központi kell, hogy legyen. A célok tervezésébe, a projektek kiválasztásába természetesen szükséges bevonni az önkormányzatokat és a helyi érintetteket, de felhasználás felelőssége nem az övék;
7. **A javasolt lépések és a megadott ütemezés meghatározása nem az NGM-NTH, hanem az NFK feladata.** Az NFK – ME mögötti, a kedvezményezettekkel közvetlen kapcsolatban lévő SZPI képes is ellátni az előkészítésekhez kapcsolódó koordináció-támogató szerepet, míg az NGM NTH erre alapvetően nem kompetens.

III. Kezelési javaslat:

Fentiek és a későbbiekben bemutatott tételes megjegyzések alapján **javasolható, hogy:**

1. jelen tervezetet **elfogadás hiányában átdolgozva újra vissza kell hozni az NFK elé 2012. októberében** – az átdolgozás a tárgyi véleményben megfogalmazott hiányosságok kezelésén alapuljon a lenti, azt megelőzően javasoltan meghozandó NFK döntések figyelembevételével;
2. Történjen meg még a dokumentum-csomag átdolgozását megelőzően a következő **NFK döntések meghozatala:**
 - 2.1 a **fejlesztéspolitikai tervezési, programozási és egyéb koordinációs funkciók definiálása;** az egyes intézményi szerepek, felelősségek és határidők meghatározása – **2012. október** (előterjesztő NFM);
 - 2.2 a **2014-2020-as intézményrendszer** működési modellje és szereplői azonosítása – még az Európai Bizottság 2012. őszi auditja előtt – **2012. október** (előterjesztő ME).